

Forfatter: Steffens, Henrich

Titel: Udrag fra Indledning til filosofiske Forelæsninger af Henrich Steffens

Citation: Steffens, Henrich: "Indledning til filosofiske Forelæsninger", i Steffens, Henrich: *Indledning til filosofiske Forelæsninger*, udg. af Johnny Kondrup ; Flemming Lundgreen-Nielsen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, C.A. Reitzel, 1996, s. 167. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-steffens01val-shoot-idm140622392994912/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Indledning til filosofiske Forelæsninger

in sich, der, wie er nur zwei Gläser Wein getrunken, los wird.⁷

Denne åbenbare disharmoni i Steffens' person kaster et særligt lys over hans stærke tro på altings enhed, ligesom hans tilbagevendende hyldest til Goethe i årene omkring 1800 må forstås som udtryk for en utilfredsstillet åndelig længsel snarere end for umiddelbar samfølelse.

Da Henrich Steffens i 1796 kom til Kiel, kunne det ellers se ud, som om han skulle til at slå rødder. Han var som sagt blevet forlovet og fik nu ved universitetsansættelsen et levebrød; snart skulle han krone sin naturvidenskabelige karriere med en doktorgrad. Men udsigterne holdt ikke, og Kielertiden 1796-98 blev nok så meget præget af opbrud og omsving. Steffens' forlovede brød med ham i 1797; året efter mistede han desuden sin fader. Fagligt tog han de første skridt på den bane, ad hvilken han skulle forvandles fra naturforsker til filosof; hans blikretning begyndte at vende sig fra de ydre fenomener mod den indre ånd. "Speculationens Magt greb mig, for aldrig mere at forlade mig."⁸

Som en første vejviser på denne bane stod en af datidens berømte kvinder, fyrstinde Amalie von Gallitzin. Hun var kendt som den platoniske filosof Frans Hemsterhuis' veninde og en nøglefigur i datidens gnostisk prægede sublimerings- og visdomslære, koncentreret om den himmel-

7. *Briefwechsel zwischen Jakob und Wilhelm Grimm aus der Jugendzeit* (udg. Herman Grimm & Gustav Hirsch, Weimar 1881) p. 95

8. *Was ich erlebte* bd III (Breslau 1841) p. 253, dansk oversættelse (hvorfra citatet er hentet): *Hvad jeg oplevede* bd III (Kbh. 1841) p. 225